Oświadczenie złożone
przez senatorów
Stanisława Gawłowskiego i Magdalenę Kochan
na 36. posiedzeniu Senatu
w dniu 11 czerwca 2025 r.

Oświadczenie skierowane do minister rodziny, pracy i polityki społecznej Agnieszki Dziemianowicz-Bąk

Sprawa dotyczy byłych pracowników państwowych gospodarstw rolnych. Pomorze Zachodnie to region specyficzny. W tym regionie jest ponad 500 miejscowości, gdzie mieszkają ludzie, którzy pracowali w państwowych gospodarstwach rolnych. To jest grupa społeczna, która w trakcie transformacji ustrojowej została poszkodowana w sposób szczególny. To są osoby, które straciły pracę zaraz na początku lat dziewięćdziesiątych i tak naprawdę przez następne 20 lat nie miały żadnych szans na to, żeby znaleźć zatrudnienie gdziekolwiek indziej. Ludzie ci mieszkali w gminach, w których bezrobocie sięgało powyżej 40%. Dzisiaj są to osoby w wieku emerytalnym, które albo w ogóle nie mają prawa do emerytury, albo nie mają prawa do pełnej emerytury, w najlepszym wypadku mają najniższą emeryturę. Nie ze swojej winy nie mogły one znaleźć pracy, nie ze swojej winy nie podjęły pracy. W tamtym czasie proces restrukturyzacji, proces transformacji spowodował, że zostały pozbawione jakichkolwiek środków do życia. Często pozostawały im wyłącznie zasiłki dla bezrobotnych. Jeżeli pracowały, to w sposób dorywczy.

Dzisiaj zwracamy się do pani minister z prośbą, żeby pomyśleć o nich w kategoriach sprawiedliwości. Niektórzy używają określeń „sprawiedliwość społeczna", „sprawiedliwość dziejowa". Tu chodzi o zwyczajną sprawiedliwość, o to, by zwyczajnie, po ludzku naprawić ten błąd. Ci ludzie wymagają wsparcia, ci ludzie wymagają pomocy, ci ludzie powinni mieć jakieś wsparcie w wymiarze emerytalnym. My nie chcemy rozstrzygać, w jakim zakresie pani minister może przygotować program wsparcia w wymiarze emerytalnym. Tak jak zostało powiedziane, dotyczy to Pomorza Zachodniego, tak naprawdę dotyczy to dużej części Polski zachodniej i Polski północnej. Państwowych gospodarstw rolnych w tych regionach było bardzo dużo. Myślimy, że w roku 2025 Rzeczpospolita Polska może i powinna – stać ją na to – za te krzywdy, których ci ludzie doznali, po prostu zadośćuczynić.

Stanisław Gawłowski
Magdalena Kochan